

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

Схвалено вченою радою
Інституту педагогіки НАПН
України (протокол № 2 від
27 лютого 2023 р.)

ЗАТВЕРДЖЕНО Директор
Інституту педагогіки

 О.М.Топузов

ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

**Методика навчання зарубіжної літератури у 5-6 класах закладів
загальної середньої освіти**

Категорія слухачів: педагогічні і науково-педагогічні працівники
закладів освіти і установ

Київ 2023

Пояснювальна записка

Процес реформування освіти в контексті Нової української школи, Державного стандарту базової середньої освіти спрямовує діяльність учителя на компетентнісні стратегії, актуалізує переосмислення змісту і методики шкільного навчання, зокрема предмета «Зарубіжна література», у відповідності до сучасних життєвих потреб учнів основної школи, узгодження складності й обсягу навчального матеріалу; методів, прийомів і форм його реалізації із прогнозованими результатами мовно-літературної освітньої галузі.

Успішна реалізація нормативно визначених змін залежить від обізнаності вчителя-словесника в особливостях реформи, його готовності до опанування нових технологій, інноваційних освітніх підходів та прагнення до підвищення рівня своєї кваліфікації. Усе це збільшує вимоги з боку науки та практики до рівня методичної компетентності вчителів, а, відповідно, до системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, задіяних у викладанні предметів і курсів мовно-літературної галузі.

Базовими документами для розробки програми є Закон України «Про освіту», Закон України «Про повну загальну середню освіту», Державний стандарт базової середньої освіти, Концепція «Нової української школи», Типова освітня програма, Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5 – 6 класи» (авт. Н. Богданець-Білокаленко, В. Снегірьова, О. Фідкевич).

Мета програми – підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності вчителя зарубіжної літератури, ознайомлення з навчально-методичним забезпеченням навчання зарубіжної літератури у 5-6 класах закладів загальної середньої освіти на засадах концепції Нової української школи; збагачення досвіду вчителів-словесників у навчанні зарубіжної літератури у 5-6 класах закладів загальної середньої освіти на з позицій реалізації компетентнісного, діяльнісного, особистісно-орієнтованого та аксіологічного підходів.

Напрямок: розвиток професійних компетентностей: знання навчального предмета, фахових методик, технологій.

Зміст. Зміст програми підвищення кваліфікації містить *професійно орієнтований і фаховий складники*. Ознайомлення з нормативно-правовим та навчально-методичним забезпеченням навчання зарубіжної літератури у 5-6 класах закладів загальної середньої освіти в контексті реалізації засад НУШ та Державного стандарту базової середньої освіти, реалізація концепції Модельної навчальної програми «Зарубіжна література. 5 – 6 класи» (авт. Н. Богданець-Білокаленко, В. Снегірьова, О. Фідкевич).

Цільова аудиторія – педагогічні і науково-педагогічні працівники, що викладають зарубіжну літературу (усіх кваліфікаційних категорій, методисти, викладачі).

Обсяг / тривалість

- Курс «Методика навчання зарубіжної літератури в 5 класах закладів загальної середньої освіти» – 15 годин / 0,5 кредита ЄКТС, з яких 7 годин реалізовано у формі інтерактивних лекцій, 4 годин – у формі індивідуальної роботи з консультуванням викладачів, 4 годин – виконання завдань.
- Курс «Методика навчання зарубіжної літератури в 6 класах закладів загальної середньої освіти» – 15 годин / 0,5 кредита ЄКТС, з яких 7 годин реалізовано у формі інтерактивних лекцій, 4 години – у формі індивідуальної роботи з консультуванням викладачів, 4 години – виконання завдань.

Форма навчання: дистанційна.

Місце реалізації програми – онлайн платформа проєкту «Якість освіти». Організатори: фахівці Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України і ТОВ «Видавничий дім «Освіта».

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться / набуватимуться.

Удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей відповідно до професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти» в межах професійної діяльності або галузі знань.

1. Формування та розвиток загальних компетентностей:

ЗК.01. Громадянської, що виявляється в здатності діяти відповідально й свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права й обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку.

ЗК.02. Соціальної, що виявляється в здатності до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК.03. Культурної, як здатності виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

ЗК.04. Лідерської, як здатності до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети.

ЗК.05. Підприємницької, що виявляється в здатності до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

2. Формування та розвиток **професійних компетентностей** учителя:

1. Здатність до створення безпечних, психологічно комфортних і толерантних умов освітнього процесу.

2. Уміння вибудовувати професійну діяльність на основі сучасних нормативно-правових документів в системі освіти України, міжнародних документів.

3. Здатність забезпечувати наступність у навчанні між різними циклами загальної середньої освіти.

4. Здатність до аналізу власної професійної діяльності щодо реалізації поставлених цілей та завдань.

5. Здатність до здійснення рівневого й бального оцінювання навчальних досягнень учнів з пріоритетом на їхній формувальній функції.

6. Готовність до використання/поширення інновацій у педагогічній науці і практиці.

7. Здатність до інтегрованого навчання.

Цільове зосередження на розвитку **предметно-методичної компетентності**, що виявляється в здатності моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; здатності формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей; здатності здійснювати інтегроване навчання; здатності добирати й використовувати сучасні та ефективні методики й технології навчання, виховання та розвитку учнів; здатності розвивати в учнів критичне мислення; здатності здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання в учнів на засадах компетентнісного підходу; здатності формувати ціннісні ставлення в учнів.

Очікувані результати охоплюють:

знання нормативно-правових, дидактико-методичних засад організації освітнього процесу у 5-6 класах закладів загальної середньої освіти на засадах концепції нової української школи, Державного стандарту базової загальної освіти;

уміння організовувати освітній процес на засадах компетентнісного, діяльнісного, особистісно-орієнтованого та аксіологічного підходів;

досвід реалізації методики навчання зарубіжної літератури у 5-6 класах закладів загальної середньої освіти в контексті завдань НУШ і Державного стандарту (2020).

Документ, що видається, – сертифікат з описом досягнутих результатів.

Забезпечення розміщення програми – на вебсайтах Інституту педагогіки НАПН України, українського проєкту «Якість освіти».

РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ
«Методика навчання зарубіжної літератури в 5 класах
закладів загальної середньої освіти»

	Зміст навчання	Всього год	Інтерактивні лекції, год	Індивідуальні заняття з консультацією викладачів, год	Виконання контрольних завдань, год
1	Концепція модельної програми «Зарубіжна література. 5-6 класи» (Інс-т педагогіки)	3,25	1,25	1	1
2	Художній твір як предмет вивчення на уроках зарубіжної літератури	2	1	0,5	0,5
3	Компетентнісний потенціал предмета в програмі і підручнику	2,25	1,25	0,5	0,5
4	Інтерактивні форми роботи у підручнику зарубіжної літератури	2,25	1,25	0,5	0,5
5	Вивчення теоретичних понять	2	1	0,5	0,5
6	Формування мовленнєвої компетентності учнів	3,25	1,25	1	1
	РАЗОМ:	15	7	4	4

РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ
«Методика навчання зарубіжної літератури в 6 класах
закладів загальної середньої освіти»

	Зміст навчання	Всього год	Лекції, год	Індивідуальні заняття, год	Виконання завдань, год
1	Концепція навчально-методичного забезпечення освітнього процесу із зарубіжної літератури у 6-му класі НУШ	2	1	0,5	0,5
2	Діяльнісний підхід у навчанні зарубіжної літератури у 6-му класі	2	1	0,5	0,5
3	Технології опрацювання дискусійних питань із зарубіжної літератури з учнями 6-го класу	2	1	0,5	0,5
4	Підручник із зарубіжної літератури як навчальна книга для учня і методичний посібник для вчителя	2,5	1	1	0,5
5	Формування синергетичного (нелінійного) мислення на уроках зарубіжної літератури у 6 класі	2	1	0,5	0,5
6	Використання навчальних можливостей інтелектуальної гри на уроках зарубіжної літератури у 6 класі	2	1	0,5	0,5
7	Методичні фішки компетентнісного уроку зарубіжної літератури в 6 класі НУШ	2,5	1	1	0,5
	РАЗОМ:	15	7	4	4